

Action française

»Action Française« je jošte poglaviti predmet katoličkoga javnog zanimanja u Francuskoj. Bura, koju je papina osuda podigla, još se nije stišala. To možemo razabrati iz kratkih, isprekidanih i često neskladnih vijesti, koje dopiru do nas preko dnevne štampe. Prošle godine je »Život« u kratkom, zbijenom članku podao svojim čitateljima sve važnije momente sadanjega sukoba. Ovdje ćemo taj članak popuniti nekim historijskim podacima starijeg i novijega datuma.

Povijesni razvitak.

A. F. je na prvi pogled nevin politički pokret. G. 1899. skupila se grupa snažnih francuskih intelektualaca te pod vodstvom Henri Vaugois († 1916) pokrenula časopis »Revue d'Action Française.«. Njihov cilj je pridignuti zemlju i narod, po tom tražiti puteve, kako bi u sadanjim prilikama mogli stvoriti veliku, snažnu i slavnu Francusku. Pomalo steče u tom krugu silan utjecaj Charles Maurras. Većina članova poprimi njegovu političku tezu: Bez monarhije se Francuska nikad ne će dovinuti negdašnje slave i veličine. Prvi članovi A. F. bili su većinom otvoreni pogani, bezbošci, pristaše Nitzschea, panteiste itd. Katolik L. Dimier, koji je sve do pred osudu bio aktivni član A. F., veli: »Dio naših prijatelja, oni koji su bili među prvima, nesamo da nisu imali vjere, oni su bili bezbošci. Bili su neprijatelji kršćanstva, neki su ga upravo mrzili. Oni su ga prezirali kao skup bajka, zabacivali njegovu nauku i moral, radi nezavisnosti kršćanske savjesti, jer da se ona nutarnjim životom otima vlasti socijalnih veza te se odgovorna samo Bogu — oslobađa svake zemaljske vlasti. To da je vrelo svake anarhije. Propast Rimskog carstva, ruševine, što ih je u ime evanđelja nagomilala protestantska reforma i njezino dijete francuska revolucija, sve je to uzrokovao razorni duh kršćanstva...« (Vingt ans d'Action Française« p. 28.):

Pa ipak ovi su se ljudi brzo i vrlo tijesno približili katolicima. Među katolicima oni su našli zakopano blago francuske prošlosti; jedino katolici mogli su im dati onu zdravu, svježiju i solidnu jezgru narodne duše, na kojoj bi mogli izgraditi temelje sretnije budućnosti. Zato obrana kat. Crkve i njezinih prava već od početka zauzima vidno mjesto u njihovu javnom djelovanju. U tom nisu vidjeli nikakvog protivurječja. Pače oni su branili katolicizam upravo radi svoje mržnje na kršćanstvo, kao protitežu evanđeoskom duhu. »Jer je Crkva spojila s evanđeoskom naukom ideje, što ih je pozajmila drugdje i koje paralizuju razornu snagu evanđelja. Protestanti su optuživali rimsku Crkvu, da je pod utjecajem poganstva iznakazila staru vjeru. Novi njezini apologe-

te rado to dopuštaju i hvale je upravo radi toga. Crkva je unijela u evanđelje, snažni socijalni duh carskog Rima, pa se klice anarhije nisu mogle u njoj razviti. Ali zar se Crkva odrekla evanđelja? Zar ona ne naučava primat nutarnjeg života i poslušnosti Bogu? Da, ali pod njezinim nadzorom, prema njezinim napucima. O onim božanskim slobodnostima odlučuje u Crkvi kat. jedno društvo, jedan vanjski i vidljivi auktoritet. A to je dosta«. (L. Dimier ibd.) Samo s toga čisto organizatornog vidika držali su oni katolicizam za glavni faktor reda, discipline i napretka na svim područjima ljudskog života: vjerskog, intelektualnog i socialnoga. U tom duhu gledali su oni Crkvu, i u prošlosti i u sadašnjosti, kao najjači bedem civilizacije i kulture. Sam Maurras veli u knjizi «La Politique religieuse»: Kako sam apologeta izvana, ne mogu ja promatrati Crkvu drukčije nego kao zgradu izvana, ja moram isključiti iz nje Boga... No je li u interesu Crkve, ide li to uopće u njezinu nauku, da, koliko je ona intelektualni i moralni organizam... koliko je najstariji, najveći i najkorisniji duhovni spomenik, da, velim, njezin opstanak bude zavisan o vjeri u njezina Boga?»

Katolici su na početku 20. vijeka proživljavali u Francuskoj vrlo teške dane. U borbi za opstanak s veseljem su pozdravili novoga i moćnoga saveznika. Osobito otkako je A. F. postala najizrazitijim pobornikom monarhije, njezini su se redovi brzo širili na sve strane. Centralna ideja, koja je tvorila moralni vez između svih heterogenih elemenata, bila je: **Obnova tradicionalne, nasljedne, antiparlamentarne i decentralističke monarhije jest životno pitanje za Francusku.** (Bernard de Vesins na XIII. kongresu A. F. 24. nov. 1926.)

G. 1905 osniva A. F. pod vodstvom istaknutoga katolika kneza Bernarda de Vesins »La Ligue d' Action Française«. Uz stanoviti godišnji prinos obvezuju se članovi, da će se boriti protiv svakoga republikanskog režima, jer je za Francusku republika vlada tuđinca. Republikanski duh dezorganizuje narodnu obranu, pogoduje vjerskim strujama, koje su protivne tradicionalnom katolicizmu. (Dublaix: Le duc D'Orleans). Uz ligu postoji i udruženje »Alliance d' Action Française« s nešto širim programom. Glavna su tajništva u Parizu, a sekcije su rasijane po cijeloj zemlji. Mladež je organizovana u »La Federation Nationale des Etudiants, Lycéens et Collégiens d' Action Française«. Tu se osobito ističu skupine »Camelots du roi«. U njima su okupljeni mladići uvijek spremni za ulične bojeve, bučne manifestacije i vragoljaste napadaje na republikanske spomenike i istaknute političke ličnosti.

Osnovane su i posebne grupe za ekonomsku i socijalnu akciju. One su povezane u »Union corporative française«, a na čelu im je M. Chaboch. Izdaju i više časopisa kao: La production française, le Louis d'or, le Rail etc. Za glavnoga idealoga katoličke

strane drže markiza de la Tour du Pin. Skupine nemaju puno članova, ali su vrlo aktivne, napose kad treba istupiti protiv drugih kršć. socijalnih udruženja. Uopće je A. F. kušala, da g. 1910 što više izrabi osudu Sillona u partijske svrhe, a i sada se ogorčeno bori i nemilosrdno ruši svaki pokret (n. pr. Fédération National Catholique; Fédération Française des Travailleurs chrétiens etc.), koji nije pod njezinim utjecajem.

God. 1907. revija »Action Française« postaje dnevnikom. U Parizu se podiže posebni institut d'Action Française, gdje se uz katedru Auguste Comte nalazi i katedra Syllabus. U glavnom se tu naučavaju i šire ideje Ch. Maurrasa. Veće studije izlaze u reviji »Cours et conférences d' A. F.«. Ne može se zanijekati, da je A. F. osobito iza rata postala vrlo živ i snažan idejni pokret. Ona je imala u svojim rukama neke vrlo raširene tjednike, osobito u đačkim redovima omiljeli Candide i Charivari; osim više mjesečnih revija bilo je u njezinoj službi i dosta dnevnika osobito po provinciji. Uz štampu povelala je A. F. živu agitaciju za svoje ideje po sekcijama, konferencijama i manifestacijama. Nesredene poratne prilike, anarhija, koja je poprijeko zavladała francuskim javnim životom i opće nezadovoljstvo samo je pogodovalo A. F. Oko nje se okupio dobar dio aristokracije, umjerenoga građanskoga elementa, a najviše katolika. Mnogima se činilo, da je jedino A. F. kadra da spasi Francusku od socijalističke i boljševičke najezde i povrati zemlji političko poštenje i vjersku slobodu. No relativno najviše pristaša imala je A. F. među francuskom mladeži. Ova je fascinirana snažnim i sjajnim talentom vođa pokreta, Maurras-om i Daudet-om. Zanosio ju je njihov romantički, nimbusom prošlosti oviti politički ideal.

A. F. bori se ustrajno i svom žestinom za monarhiju. To je teško poreći. Ipak nakon svega čovjek dobiva dojam, da Ch. Maurras-u nije toliko do realne obnove kraljevstva, koliko do njegove vlastite neograničene, apsolutne moći u carstvu duhova. Tako pripovijeda G. Valois, (G. Valois je bio kroz dvadeset godina intimni saradnik Maurrasa, a odijelio se od njega prije par godina radi čisto političkih nesuglasica,) kako je u jesen 1922. pitao Maurrasa: »Kako vi mislite doći do cilja?« Zatim nastavlja: »Iz vašega odgovora, iz vaše smetenosti, iz crvenila, koje vas je obllilo, ja sam s potpunom sigurnošću razabrao, da vi nemate apsolutno nikakve misli, koja sredstva bi trebalo upotrijebiti, da dođemo do vlade. Osim toga meni je postalo sasvim jasno, da vas to uopće puno ne zanima... Vi ste mobilizovali vojsku, da osvojite vlast. Vi ste je okupili, da u njoj kraljuje vaš duh. No kako je ne biste mogli drukčije držati u napetosti, vi ste joj postavili konkretni cilj u obnovi monarhije«. Fakat je taj: uza sve što je dnevnik A. F. imao do 40.000 pretplatnika, a tiskao se u 60-70 tisuća pri-

mjeraka, uza svu živahnu propagandu, uza sva bogata materijalna sredstva, izborni rezultati su minimalni. U izborima g. 1919 A. F. je s mukom dobila jedan jedini mandat u Parizu, a stajao je 800.000 fr. G. 1924. izgubila je i taj mandat, a godinu potom, kod izbora za ispražnjeno senatorsko mjesto, bila je potučena u jednom od najkonservativnijih departemena (le Maine-et-Loire), gdje je doonda uvijek pobijedio rojalistički kandidat.

Osuda.

Osuda A. F. nije došla iznenada. Već od god. 1908. upozoravali su vrsni i oštroidni pisci katolike na pogibelj, koja im prijeti. Tako: Laberthonniere, Lugañ, Pierre, E. Lamy. *Études* od 1909. donose čitavu seriju članaka, Mgr. Pechenard, biskup Soissons, bivši rektor kat. instituta u Parizu, žali 1909. katolike, napose svećenike, koji ne vide kuda ih Maurras vodi. Mgr. Chapon, biskup Nice u pastoralnom pismu od 1913 upozorava, kako se poganski duh neopaženo uvlači u kat. milieu pa veli: Da taj pokušaj dolazi isključivo sa strane naših otvorenih neprijatelja i bez krinke, pogibelj ne bi bila tako strašna; ali to je djelo zaslijepljenih ili perfidnih pisaca, koji hoće da na principima čistoga i potpunog ateizma i nepritajenog pozitivizma izgrade potpuni socijalni i politički moral. Pod izlikom i pretenzijom, da služe Crkvi, hoće oni da diskredituju Isusa Krista, njegov moral i njegovu nauku». G. 1914. pretresalo se čitavo pitanje u Rimu. Prilike nisu dopuštale, da se osuda objelodani. Negdje g. 1925 povelala se među belgijskom kat. akademskom omladinom anketa: koji vas auktor među modernim piscima najviše privlači? Više od $\frac{2}{3}$ odgovora bilo je za Ch. Maurrasa. Nato je došla protianketa najvažnijih odgojitelja: može li kat. mladeži biti učiteljem jedan Maurras? Sve to i vazda rastući utjecaj Ch. Maurras-a moralo je uznemiriti sv. Oca. I došlo je do konačne svećane osude: u konzistoriju od 20 prosinca 1926. (cfr. »Život« 1927 br. 2.).

Zašto ova osuda? Nije bila naša nakana pisati idejno o A. F., a iz svega, što je rečeno, može čitatelj sam zaključiti, koji je razlog osude. Radi važnosti stvari, istaknut ćemo još jednom glavni momenat.

Nepobitna je činjenica, da je duhovni otac A. F. Ch. Maurras. Nesamo, da ju je on stvorio, on je nosi i hrani snagom svoga duha, on je žarište, iz kojega se pokret širi čitavom zemljom. Sve oči, sva srca uprta su u njega. On je »cher maître« cijele škole, koja živi pod njegovom egidom. Mladež se zgñnula u velikom broju oko njegove katedre, da žedna upija riječi toga političkog proročišta. Nije to jednostavna simpatija, umjereno i zrelo pristajanje uz političke ideje, mladež se bacila u krilo Ch. Maurras-a sa zanosom i neograničenim pouzdanjem. Maurras joj je

postao idolom, ona mu je odana do entuzijazma, spremna na svaku žrtvu, ako je vođa zatraži. — Dnevnik A. F. je njezina dnevna hrana tako, da mnogi ne misle i ne rade no po njem.

A čovjek, koji je eto neprijeporno duša čitave A. F., jest poganin, potpuni, prosvijetljeni i svijesni poganin. Poganski carski Rim mu je ideal socijalnoga poretka, helemizam prava škola naravi. vrelo života i naslade, lijek protiv odricanja i ludorija kršćanske asceze. »Dobro je, da čujete jedamput: s vašom religijom, evo već 18 stoljeća, vi ste gadno uprljali svijet«, tako reče jednom L. Dimieru. Literarna njegova djela filofske su naravi. Bez sistema, bez definicija, suhoparnih analiza i tehničkih formula, u snažnom i zornom stilu, u pjesničkim pripovjetcima i sugestivnim slikama velike umjetničke snage, prikazan je tu zaokruženi poganski nazor o svijetu. Maurra-sov učitelj je August Comte, osnivač pozitivističke škole. U njegovu svijetu nema mjesta Apsolutnomu i Neizmjernomu, Čovječanstvo nema nikakva besmrtna cilja, ono je samo sebi cilj. Osoba ljudska gubi svoju neizmjernu vrijednost te je potpuno podređena divinizovanomu narodu. Jer, dok je za Comte-a »Veliko Biće« bilo Čovječanstvo, njegov učenik suzuje horizont, i mjesto Čovječanstva stavlja na oltar novo božanstvo: Domovinu.

Tko ne vidi, da je tako čitav smisao života radikalno promijenjen, a čitava politička i socijalna perspektiva potpuno iskrivljena i varava. Internacionalni i narodni život dobiva sasvim nove crte i odigrava se na posve različitim planovima. Norma, svijetlo i duh, kojim se prosuduju političke i moralne vrednote, nesamo da nije kršćanski, nego je kršćanskomu shvaćanju diametralno oprečan. Zato se odmah vidi, kako je slab i isprazan izgovor katolika, da se jedinstvo provelo isključivo na političkom polju. Pogotovo ako imamo na umu, da A. F. nije kakva god politička stranka, nego je po priznanju svih i samoga Maurrasa politička škola. Njezina privlačiva snaga nije toliko u posebnom tipu organizacije ni u njezinoj savremenoj potrebi i neposrednoj praktičnoj koristi, ona je u prvom redu u duhu, koji provejava A. F., u ideji koja joj daje nutarnje jedinstvo, sklad i koheziju. Politički i socijalni program A. F. počiva na općoj koncepciji čovjeka i njegove povijesti, njezine teze prečesto su nužni logički zaključci premisa, koje obični čitatelj tek nejasno naslućuje.

Ch. Maurras je za katolike sam stavio na indeks neka od svojih djela. Samo je slabo vjerojatno, da će ga njegovi mladi radoznali obožavatelji poslušati. Priznaju također, da je Maurras radi konstantne pažnje uspio, da u dnevnim člancima ostane kod jednostavne, oštromne analize činjenica, njezinih empiričkih uzroka i posljedica, te mu je izražaj u formi obično ispravan i bez prigovora. A. F. se u svojim stupcima ne upušta u direktno i teoretsko rješavanje vjerskih i moralnih pitanja.

Uza sve to najbolji poznavaoči A. F. jednodušno tvrde, da cijelu vojsku, časnike i vojnike, provejava isti duh, da su svi politički i socijalno jednako nastrojeni, da događaje i prilike svi gledaju istim očima, istim duhom, kao i Maurras. To je razumljivo. Svaki obrazovan čovjek gleda svijet, život i ljude kroz svijetlo neke filozofije. To napose treba reći za takvu snažnu izgrađenu i dosljednu ličnost kao Ch. Maurras. On ne iznosi svoje filozofije apstraktno, on ne dokazuje i ne objašnjuje, on je jednostavno tvrdi i nameće u praksi i dnevnoj primjeni. Ona je skrovita i čita se među recima, čovjek je nalazi svuda kao neki tajni, sve oživljujući fluid. Po njoj kritizuje on socijalne ustanove i analizuje dnevne političke događaje, u njezinu duhu prosuđuje probleme internacionalnoga života. I kako se čitalac pomalo priuči, da gleda i prosuđuje svagdanja aktualna pitanja kao Maurras, fasciniran snagom njegovih kategoričkih tvrdnja, počne on postepeno misliti i osjećati kao njegov učitelj. Pozitivistički duh, poganski mentalitet nepaženo se ušulja u njegovu dušu i istiskuje duh kršćanski i mentalitet evanđeoski.

U »Mercure de France« (1 aprila 1927. L'èglise et l'intelligence) neki je bezvjerac sa svog stanovišta fino ocrtao tu atmosferu: Neki slatki sklad zavladao je između ljudi misli (bezvjeraca) i ljudi vjere; sklad istina malo dvoičan, ali pun čara i dražesti. Svaka strana je primala i davala... Bio je to savez svih duhovnih energija za spasenje civilizacije. I već se tajno šaptalo ime posrednika, koji će napokon izmiriti Crkvu i modernu misao... Kovala se velika urota, da sruši moderni duh, da ga dovede pomalo među one »foules miserables autour du Christ«, da mu opet nametne okove vjere »cette diminution certaine«... I pisac se u čudu pita, čemu je Crkva rastrgnula velo, pod kojim se krilo toliko pogibelji (za slobodnu misao!).

Odgovor nije težak. Crkva je poznavala i javno priznala zasluge A. F. u borbi protiv laicizma i bezbožnih državnih zakona. A. F. donosila je brojne izjave onih, koji se čitanjem Maurrasa vratili Crkvi i vjeri, te se s ponosom pozivala na lijepu vrstu njezinih pristaša, koji se posvetili Bogu u svećeničkom ili redovničkom staležu. U svom listu sv. Ocu (od 12. okt. 1926.) spominje Maurras, kako je već 1908. u glavnim odborima A. F. bilo šest katolika, jedan protestanat i šest bezvjeraca. Dvojica od tih bezvjeraca umrli su pomireni s Crkvom, dvojica od njih daju svojoj djeci kat. odgoj, a tako čini i njihov protestantski drug. U tom listu izložio je Maurras zbijeno, ali snažno i jasno borbe A. F. u priloga katolicizma. Rim je bio svestrano informiran. Crkva je vagnula dobre i loše strane zblizenja između sinova Svijetla i sinova Tame. Njezino majčinsko srce je uzdrhtalo nad pogibeljima, što prijete njezinoj vlastitoj djeci. Upravitelj lađe Petrove motrio je sa zebnjom, kako o dio francuske Crkve trajno zapljus-

kuje val poganstva, kako se kroz nevidljive pore šulja u nutrinu svetišta, da onda izbije kod prosuđivanja društvenih odnošaja, državnih prilika i općih životnih vrednota. — Crkvi se nudalo garancije. Al je ona jasno odgovorila, da je jedina dovoljna garancija, istupiti iz pogibeljne struje, udaljiti se iz okužene atmosfere. Ona stavlja na indeks neka djela Ch. Maurrasa; zabranjuje čitati dnevnik A. F., dok se bude izdavao u sadanjoj formi i brani katolicima sudjelovati u organizacijama A. F., te se tako staviti pod opasni utjecaj i pogibeljno vodstvo pogana.

Neposluh A. F.

Na papinu riječ u konzistoriju odgovorila je A. F. svojim buntovnim »Non possumus«. Otada je A. F., kako reče jedan biskup, najantiklerikalniji list u Francuskoj. Istina njezini napadaji nisu brutalni, ona nastoji, da ih servira u probavljivoj formi, ali su uza sve to vrlo prozirni, odrešiti, nedostojni i perfidni.

A. F. prikazuje sad čitavu osudu kao političku intrigu Briand-a i germanofilske klike kod Osservatore Romano i u rimskoj kuriji; sad se opet drži za žrtvu internacionalne politike Vatikana, papine želje, da u zajedničkoj akciji poveže sve katolike, ili podle zavisti i spletkarenja ostalih kat. pokreta. Na sve ovo sv. Otac je iznova vrlo jasno i sa svom odlučnošću naglasio, da su francuski katolici u granicama kršćanskog morala slobodni u svojim političkim težnjama. Crkva ne dopušta, da je vežu uz bilo koju političku struju, pa bila ona i rojalistička; ali ne osuđuje nijedne državne forme, koja je u skladu sa njezinim moralom. Papin korak nije politički. Pijo XI. je sam lično i temeljito proučio stvar i radio s potpunom svijesti svoje vrhovne pastirske dužnosti, a pred očima mu je lebdjelo jedino dobro duša i katolička budućnost Francuske.

Sve to nije pomoglo. A. F. učinila je sve moguće, da diskredituje papin korak, pobuni protiv njega javno mnijenje, baci zabunu i sumnju u dušu svojih kat. pristaša, izrabi njihov nacionalni osjećaj protiv vjerskog auktoriteta, koji dira u domovinske interese. U toj raboti pomagao je i dobar dio dnevne štampe.

Kat. štampa držala se dosta rezervirano. S jedne strane bilo je delikatno dirati u svježju ranu, ogorčiti tešku nutarnju borbu i zaoštriti moralnu krizu, od koje je patilo toliko plemenitih i poletnih duša. S druge strane Maurras i Daudet užasni su i vrlo pogibeljni protivnici u dvoboju, prokušani dugom i oštrom borbom, u polemici bezobzirni i poganski nemilosrdni. S najviše neustrašivosti, odlučnosti i ustrajnosti branio je sv. Oca i njegovo stanovište tjednik »La vie catholique«.

Međutim je A. F. podržavala i širila otpor donoseći vatrene izjave odanosti i vjernosti katolika i protiv odredbe papine. Praktički je izrabila njihovo ogorčenje upisivanjem u fond A. F.

Potražila je osim toga i našla dobar broj što polujavnih, što tajnih teologa, koji su uvjerali vjernike, da je sv. Otac prekoračio granice svoje vlasti, te njegova presuda ostaje bez obvezne snage. Među pristašama A. F. kolali su mali listići u najrazličitijim formama (pismo prijatelju, izvještaji o privatnim avdijencijama kod visokih prelata, konzultacije etc.), da umire savjest katolika.

Mnogi odlični teolozi bili su prisiljeni, da javno protestiraju i opovrgnu lažne vijesti, koje su se pronosile pod njihovim imenom. Tako je među inim učinila čitava benediktinska opatija Solesmes, Dominikanci na čelu s o. Peigues-om. Tako poznati o. Janvier, Yves dela Briere D. I. i dr.

Uza sve to, o tom ne može biti sumnje: mnogi katolici, koji stoje još danas u otvorenoj revolti protiv glave Crkve, bili bi se davno pokorili, da nisu našli potpore, obodrenja, jasnih i preciznih savjeta u stalnim svećeničkim krugovima. Zato veli-biskup Chauvin: Najteža krivnja pada na loše pastire, koji svojim savjetima potiču na neposluh i koji misle, da im je dopušteno neispravnim odgovorima ugoditi penitentima, primiriti savjesti i dizati ih proti auktoriteta papina.

A. F. spustila se još dublje. Ona je povelu najpodliju usmenu propagandu, raširila niske i besramne klevete o visokim crkvenim ličnostima, pače i o samom bivšem nunciju Cerreti-ju. Opskurni i prljavi listovi raširili su te klevete cijelom zemljom.

Kad je sv. Stolica 8. ožujka 1927. odredila, da se javni i otvoreni pristaše A. F. ne smiju trpjeti u kat. udruženjima, da se ne mogu pripustiti sv. sakramentima, pozvala je A. F. svoje članove, neka demonstrativno istupe iz dijecezanskih udruženja, a u prvom redu, neka uskrate prinose za crkvene potrebe.

Uzalud. A. F. ne će uzdrmati stijene Petrove.

Osim spisa, koje preporuča »Život« 1927. II. br., s katoličke strane cfr: La documentation catholique. L'Eglise catholique et l' Action Francaise. Documentation Romana. (Spes) Mgr Sagot du Vauroux: Pie XI. et l' Action Francaise. F. Gay: Non l' Action Francaise n'a bien servi ni l' Englise ni la France. F. Gay: Comment j'ai defendu le Pape. (Vie catholique). A. Bessieres S. J.: Pour le Pape (Spes) L' »Action Francaise et le Vatican« Les pieces d'un proces (Flammarion) iznosi glavne dokaze u obranu A. F. ...

